

INCUNABULA

F

1446 -

min.

-1448

Invent. 1446 - 1448

Biblioteka Jagiellońska

stdr0004790

Invent. 1446 - 1448

7. III. 5

[illegible]

allmoderliche Recommendations

confinet tractatus Primus est de antepredicamentis cuius tria sunt ca-
pitula: Primum est de primo antepredicamento scilicet de definitione.

est? secundum nomen vero substantie ratio diuer.

nomen commune est. fm nomen vero substantie.

propriam assignabilem utriusque rationem. Univoca vero dicuntur quorum

nomine commune et .et .pm nomine eade est substantie ratio .vt animal ho
 atque hominū . Communiū autē et .pm nomine eade est substantie ratio .vt animal ho

tie ratio. Si quis em assignat utriusq rationē quid utriusq sit quo sunt

aliquo solo differentia casu, et secundum nomen habent appellationem

Et cum geminatione geminationis, et a fortitudine fortis.

antepredicamento quod est diuifio.

verò sine complexione dicunt. Et ea que sin complexionem

nt. vt homo curret homo vincit. Ea vero que sine cōplētiōe
homo currens amperando *homo vincit* *homo currens* *homo vincit* *homo currens* *homo vincit*

cunt. in subiecto vō nullo sunt vt hō de subiecto vero dicit aliquo hoīe.

dicuntur In subiecto aut esse dico qd cu in alio sit no sicut ada ps imposse

quid est esse sine eo in quo est vt queda gramatica in subiecto quid est vt

[illegible]

Kathegorie

corpore. de nullo autem subiecto dicitur. omnis enim color in corpore est.

Alia vero de subiecto dicitur et in subiecto sunt ut scientia in subiecto qui-
dem est ut in anima de subiecto vero dicitur ut de gramatica. alia vero
neq in subiecto sunt neq de subiecto dicuntur ut aliquis homo aliquis
equus. Nihil enim horum neq in subiecto est. neq de subiecto dicitur.

Simpliciter autem que sunt individua et in numero singularia de nullo
subiecto dicuntur. In subiecto autem nihil prohibet ea esse. quedam
enim grammatica in subiecto est.

Capitulum Tertium de tertio

Antepredicamento scilicet regula.

Vando vero alterum de altero predicatur ut de subiecto que-
cunq quidem de eo predicantur omnia de subiecto dicuntur

ut homo de quodam homine predicatur. animal vero de homine ergo
de homine animal predicantur quodam. quidam enim homo et homo
est animal. Diversorum enim generum et non subalternatum positivum
diverse sunt species et differentie ut animalis et scientie. Animalis qui-
dem differentie sunt gressibile volatile et bipes. Scientia vero nulla ea-
rum est neq enim scientia differt a scientia in eo q bipes est. Subalter-
norum quidem generum nihil prohibet easdem esse differentias. supe-
riora enim de inferioribus predicantur. quare quecunq predicati diffe-
rentie fuerint eadem erunt et subiecti.

Tractatus Secundus de veris
predicamentis Sex habet Ca-
pitula. Primum ipsorum numerum recolligit.

Constantis sig. G. No. 101
vi. Oct. 8. p. 101. 101. 101.
m. 101. 101. 101. 101.
in d. 101. 101. 101. 101.
p. 101. 101. 101. 101.

gaber

relacione

Anno pessimumz habemus & quiescentissimoz de polver scopiaz

increase of 1000

2. 1960年

de dupli.
com de 6 n

habete vo de
Rome 1490-2

pati ut secari vti. *et*
utque quoniam affert ut pax

e plexioe af

ois affirm

camento substantie.

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side.]

Equumque cuiusque propriam et in hac in principibus videri

6

Feb 7th

Handwritten text at the bottom of the page, likely a signature or date, is partially obscured and difficult to decipher.

Spectator
 of the

De vero substantie dicuntur. b
f. De Anima. Deum. f. Deum. f. Deum.

que dicta sunt quonia eoz quibz que
gubernalit^z de ga p^ont^o 1° con h^oce m^oat^o
minore

de subiecto dicunt

1. *front*

enim h

ratio de subiecto
p. *Joannes abbas*

100

24 冊

[illegible]

em
tue

no a. per. sunt. undec. pcedi
tunc et. oia. appropinquat. ut
negotior. hui. hoc. Oia. oia.
Affre. ut. mea. &. vna. ut. fal.
S. ad. hoc. pcedat. pcedat.
pcedat. pcedat. vna. ut. fal. hui.
pcedat. pcedat. hui. pcedat. hui.
pcedat. pcedat. hui. pcedat. hui.
pcedat. pcedat. hui. pcedat. hui.

208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719

Methodologie

nomē neq; de subiecto . neq; ratio p̄dicabit̄ . In aliquib; autē nomē nihil
p̄hibet p̄dicari quidē aliquādo de subiecto . rationē vero impossibile ut
albū cū in subiecto scz corpore sit p̄dicabit̄ de subiecto . Quare nāq; cor-

pus albus dicit̄ ratio vero albi nunq̄ p̄dicabit̄ de corpore . Alia vō oīa aut

de subiectis dicunt̄ scz principalibus substantiis aut in subiectis eis sunt

hoc manifestū est ex his que per singula pponunt̄ ut aīal de hoīe p̄dica-

tur ergo de aliquo hoīe aīal p̄dicabit̄ . Nā si de nullo aliquorū hominū :

nec oīto de homīe . rursus color in corpore est ergo in aliquo corpore . Nam

si non in aliquo singulorū . nec omnino in corpore erit . quare alia omnia

aut de subiectis principalib; dicunt̄ . aut in subiectis sunt . Nō ergo ex

istentib; primis substantiis impossibile est esse aliqd̄ aliorū remanere .

Omnia em̄ alia aut de subiectis ipsis dicunt̄ . aut in subiectis sunt . Se-

cundariū vero substantiarū spēs magis est substantia q̄ gen⁹ . p̄p̄inquoī em̄

prime substantie est . Siquis em̄ primā substantiā quid est assignet . eviden-

tius et cōuenientius assignabit̄ p̄ferēs spēm q̄ genus . ut quēadmodū ho-

minē assignādo manifestius assignabit̄ hoīez q̄ aīal . illud autem magis

p̄p̄riū est alicui⁹ hominis : hoc autē cōmunius et cū aliquā arbore assignat̄

evidentius assignabit̄ arbore p̄ferens q̄ plantam . Amplius principales

substantie maxie dicunt̄ substantie . eo q̄ oīb; alijs subiecte sunt et oīa alia

de his p̄dicant̄ aut in eis sunt . Et quēadmodū autē prime substantie ad

oīa alia se habēt sicut spēs se habet ad genera . substantiarū em̄ spēs generis . et

genera nāq; de speciebus p̄dicant̄ . spēs autē de genere nō . Quare ex his

spēs est magis substantia q̄ genus . Ipsarū vero specierū quęcūq; nō sunt

genera nihil magis alterz altero substantia est . nihil em̄ familiarius assign-

Aristotelis

nabit de aliquo hoie hoiez assignando. q̄ de aliquo equo equū. Simili
ter aut et p̄cipaliū substantiarū nihil magē alter altero substantia ē. Nihil
em̄ magē aliquis hō substantia est. q̄ aliq̄s bos. Merito aut post p̄in-
cipales substantias sola aliorū spēs et genera secūde substantie dicuntur. Sola
em̄ hēc indicāt p̄cipalē substantiā eorū que p̄dicantur: aliquē em̄ homi-
nem si quis assignauerit quid q̄ gen⁹ assignādo familiari⁹ demonstrabit
et manifestius faciet hoiez assignādo q̄ animal. aliorū vō quicquid assign-
auerit q̄dlibet assignabit extranee. velut albū. aut currit. aut q̄d cūq̄
taliū reddens merito ergo he sole substantie sede dicuntur. Amplius prime
substantie eo q̄ om̄ibus alijs subiacēt prime substantie dicuntur. sicut autē
prime substantie ad om̄ia alia se habent ita species et genera p̄cipaliorū
substantiarū ad reliqua om̄ia se habēt. de his enim om̄ia alia p̄dicantur
aliquē hominem grāmaticū dictis esse. ergo et hominē et animal grāma-
ticū dictis esse. similiter aut et in alijs. Cōmūne est autē om̄ni substantie
non esse in subiecto. p̄cipalis namq̄ substantia neq̄ de subiecto dicitur
neq̄ in subiecto est. Secundarum vō substantiarū cōstat quidē sic. q̄ nulla
est in subiecto. hō em̄ de subiecto vt de aliquo hoie p̄dicat. In subie-
cto autē nullo est. non em̄ in aliquo hoie hō est. Similiter aut et aīal de
subiecto quidē dicitur vt de hoie aliquo. non est autē in aliquo hoie aīal.
Amplius eorū vō que in subiecto sunt nomē quidē n̄hil prohibet p̄dicari
de subiecto aliquādo rationē vero impossibile est. Secundarum vero
substantiarū p̄dicatur et ratio de subiecto et nomē. ratio namq̄ hominis
de aliquo homine p̄dicatur et animalis. quare non erit substantia eorū
que in subiecto sunt. Non est autē hoc substantie p̄p̄iū. sed et differentie

2111

Subst. et materia
de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia

Subst. et materia
de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia

Subst. et materia
de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia

Subst. et materia
de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia

Subst. et materia
de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia

Subst. et materia
de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia
et vō de hōe p̄cipalē substantia

skathegorie

illud est quod in subiecto nō est. bipes enī et gressibile de subiecto quidem
sed ingessibile accidentale?

dicūt, aut de aliquo hoīe particulari. in subiecto autē nullo est. Non enī

in hoie est bipes neq; gressibile. Ratio quoq; dicitur de eo d: de quocunq;

dūctia ipsa predicat velut si gressibile de homine d: et ratio gressibilis

de eo p̄dicatur. est em̄ homo gressibilis. Nō vos cōturbant substantiax

partes q̄ ita sunt in toto. quasi in subiecto sunt. ne forte cogamur nos

eas nō substantias p̄fiteri . nō em̄ tanq̄ in subiecto dicuntur esse que tanq̄

partes insunt in aliquo. Inest aut substantijs et differencijs ex his omnia

7 uniuoce predicari. Omnia enī ex his ^{sequē} p̄dicata sunt aut de indiuiduis pre

dicantur. aut de speciebus. A principali namq; substantia nulla est priedi

carlo de nullo em̄ subiecto dicit̄. Secūdarū vero substantiar spēs quidā

de individuis predicatur. gen^o aut de specie et individuo predicat. Si

militer aut et differentie de speciebus et individuis predicatur. Batiōez

quoq; suscipiūt prime substācie specierū et generū ⁊ spēs generis. quēcūq;

enī de pōdicato dicūtur. eadē et de subiecto dicūtur. Silit̄er aut̄ et disse

rentiarū rōnem suscipiūt spēs et individua. Vniusca aut sunt quorū et

nomē p̄m̄ie est ⁊ ratio eadē est . quare oīa que a substantiis et differentiis

sunt univoce predicatur Dis aut substantia videt hoc aliqd significare et

In primis quidē substantiis indubitabile verū est, qm̄ hoc aliqd significat

Individuum est unum numero est quod significat. In secunda vero substantia

videtur quidē simpliciter sub appellationis figura hoc aliqd significare

ne autem quis dixerit hoc est cielis non tamen et quod maris quale aliquis

Non est. Quia signatur de ratione secundum se, sed per aliquod
 compositum, non enim est nisi subsistentia est, cuiusmodi prima substantia, sed

1841
 1842
 1843
 1844
 1845
 1846
 1847
 1848
 1849
 1850
 1851
 1852
 1853
 1854
 1855
 1856
 1857
 1858
 1859
 1860
 1861
 1862
 1863
 1864
 1865
 1866
 1867
 1868
 1869
 1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295

quod si fuerit quatuor quadrato ut alibi. Vel aliquod tale

quale quid. et qualitate essentiale in spirituali realiter
cum qualificante

Aristotelis

quemadmodum albi. nihil enim aliud significat albi quam qualitatem. genus autem
et species circa substantiam qualitatem determinant. quale enim quando sub-
stantiam significat. plus autem in genere determinatio fit quam in specie. dices
enim aial plus plectit quam homo. Inest autem substantiis nihil esse contrarium
Prime autem substantie quid erit contrarium: ut alicui homini nihil est contrarium.
sic vero nec homini nec animali aliquid erit contrarium. Non est autem hoc
substantie proprium sed erit multorum aliorum nec quantitati. bicubito enim
nihil est contrarium. at vero nec decem nec alicui talium. nisi forte quis dicat
multa paucis esse contrarium. vel magni parvo determinatorum vero nullum
nulli est contrarium. Videtur autem substantia non suscipere magis et minus. dico
autem hoc non quia substantia non est a substantia magis et minus. hoc enim dictum
est quoniam est quod unaqueque substantia hoc ipsum quod est non dicitur magis et minus
substantia. ut hec substantia homo non est magis aut minus homo neque ipse a se
ipso neque alter ab alio. Non enim est alter altero magis homo sicut albi al-
tero dicitur magis albi. et bonum alterum altero magis bonum. sed et ipsum a se
magis et minus dicitur ut corpus cum sit albi magis albi dicitur esse quam prius. et cum
sit calidum. magis et minus calidum dicitur. Substantia vero non sic dicitur. neque enim
magis homo nunc homo dicitur quam prius. neque aliorum quicquam que substantie sunt.
quare non suscipiet magis substantia nec minus. Maxime autem substantie pro-
prium esse videtur quod cum unum et idem numero sit. susceptivum contrariorum est. et in
alijs quidem non habebit quis quicquam quod proferat quicquam non sunt substantie quod
cum unum et idem numero sit susceptivum contrariorum. velut color quod cum sit unum
et idem numero non erit albi et nigrum. neque eadem actio et una numero erit prava
et studiosa. similiter autem et in alijs que non sunt substantie Substantia autem

Predicamenta

ipsa cū sit vna et eadē nūero capax p̄trarioꝝ est. ut quidā hō vn⁹ et idem
nūero sit aliqñ quidē alb⁹ aliqñ niger. sit et calid⁹ et frigidus. et prauus
et studiosus. In alijs autē nullis aliqd tale esse videt nisi fortassis instet

quis dicēs. orationē et visum hmōi esse. eadē em oratio vera et falsa. et
idem visus ver⁹ et falsus esse videt. veluti si vera sit oratio sedēte aliquo

surgēte eo eadē falsa erit. Similiter autē et de visu. si quis em vere putet
aliquem sedere. surgente eo falsum videt ei habēti eundē de eodem visu.

Sz si quis hoc suscipiat. hoc tñ mō differt. Nā ea que in substācijs sunt

ipsa p̄mutata p̄trarioꝝ sunt susceptibilia. frigidū em de calido factū per
mutatū est. alcerū em factū est. et nigrū ex albo et prauū ex studioso Si

militer autē et in alijs vnūquodq p̄mutationē suscipiens. est susceptibile

cōtrarioꝝ. Oratio autē et opinio ip̄a quidē immobilia oīno p̄seuerāt Cū

ergo res mouēt p̄trarietates circa eas sūt. Oratio nāq p̄manet eadē

eo q̄ sedeāt aliquis Cū vō et res mota sit aliqñ quidē vera aliqñ falsa sit

Siliter autē et in opinioe Quapropt̄ hoc solummō substācie p̄p̄ū est qd

sm sui mutationē susceptibile est p̄trarioꝝ Si quis autē hoc recipiat ora

tionē et opinionē susceptibile p̄trarioꝝ esse dicēs nō erit ver⁹ hoc Oratio

nanq et opinio non in eo q̄ ip̄a aliquid recipiāt cōtrarioꝝ susceptibilia

esse dicūtur. sed in eo q̄ circa alcerū aliqua passio facta sit. Nā in eo q̄

est res vel nō est in eo etiā oratio vera vel falsa dicitur. non in eo q̄ ipsa

susceptibilis sit p̄trarioꝝ. Simpliciter autē a nullo nec oratio mouet nec

opinio. quapropt̄ susceptibilia non erūt p̄trarioꝝ. cū nulla in eis passio

facta sit. verū substācia in eo q̄ ip̄a p̄traria recipiat. susceptibilis p̄tra

rioꝝ dicit lāguorē et sanitatem suscipit et candorē et nigredinē. et vnum.

Aristotelis

quodq; talium ipsa suscipiendo contrariū susceptibilis esse dicit. Quare
propriū erit substantie cum vnū et idem nūero sit sū sui mutationem
contrariorū susceptibile esse. de substantia quidem hec dicta sufficiant.

Caput Tercium de predicamē

to quantitatō.

Vantitatis aliud cōtinuū. aliud discretū. Et aliud quidē ex
habētib; positionē ad se invicē suis partib; cōstat. aliud autē

ex nō habentib; positionē. Est autē discreta quātitas vt nūer; et oratio

Cōtinua vō vt linea. supficies. corp;. ampli; autē preter hec et temp;

et locus. Partitū autē numeri null; est cōis terminus ad quem copulen;

tur p̄icule ei;. vt quinq; et quiq; si sunt ad decem p̄icule ad nullū com;

mune terminū copulātur. sed semp discreta et sepata sunt. sed et tria et

septe ad nullū cōmune terminū copulātur sed semper discreta sunt et

separata. Quapropt nūerus quidē discretorū est. Similiter autē et ora;

tio discretorū est. Quia em quātitas est oratio. manifestū est sillaba mēsu

ratur lōga et breuis. Dico autē cū voce oratiōez prolata Ad nullū em com

mune terminū p̄icule ei; copulātur. nō em est cōmunis termin; ad quē

sillabe copulātur. sed vnaqueq; diuisa est sū se sūm. Linea em p̄inuoz

est. potes em sumere terminū cōmune ad quē particule eius copulan;

tur id est punctū. et supficies ad lineā. plani nanq; p̄icule ad quendā

cōmune terminū copulātur. Similiter autē et in corpore poteris sumere

cōmune terminū lineā et supficiē aliquā q̄ corpis p̄iculas copulat. Est

autē talitū tps et loc;. p̄sens em tps copulat ad p̄teritū et ad futur;. Rurs;

locus cōtinuoz est. locū em quendā corpis p̄icule obtinent que p̄icule

In hoc libro Aristoteles tractat de predicamentis
quantitatis. Dividit quantitatem in continuam
et discretam. Continua est quae non habet
partes separatas, sicut linea, superficies, corpus.
Discreta est quae habet partes separatas, sicut
numerus, oratio. Numerus est discretus quia
non habet terminum communem ad quem
copulantur. Oratio est discretiva quia
manifestum est syllabas mensurari
longe et breuiter. Dico autem cum voce
oratio prolata ad nullum commune
terminum particulae eius copulantur. Numerus
est discretus quia non habet terminum
communem ad quem copulantur. Similiter
et oratio est discretiva quia manifestum est
syllabas mensurari longe et breuiter.

Quapropter numerus est discretus. Similiter
et oratio est discretiva. Quia enim quantitas
est oratio. manifestum est syllabas mensurari
longe et breuiter. Dico autem cum voce
oratio prolata ad nullum commune
terminum particulae eius copulantur. Numerus
est discretus quia non habet terminum
communem ad quem copulantur. Similiter
et oratio est discretiva quia manifestum est
syllabas mensurari longe et breuiter.

Mathemagorie

ad quendam cōmūez terminū copulatur. ergo et loci p̄ticle que obtinēt
singulas corp̄is p̄ticles ad eundē terminū copulant ad quem et corp̄is
partes. Quapropter p̄tinuus erit et loc⁹. ad unū em̄ terminū cōmunē
eius particule continuatur. Amplius alia quidē constant ex particulis
que in eis sunt positionē ad se inuicē habentib⁹. alia autē ex nō habētib⁹
positionē. ut lineę quidē p̄ticle ad se inuicē habēt positionē. singulum
autē eorū sitū est alicubi et habet unde assumas et assignes unumquodq;
ubi sitū est in plano ad quā p̄ticulā certe copulatur. Similiter autem ⁊
particule plani positionem quandam habent. similiter namq; ostendit
unumquodq; ubi iacet et que copulatur ad se inuicē. Sed et soliditate
similiter et loci. In numero autē non poterit perspicere quisquam eāq;
particule eius positionē habeant ad se inuicem aliquā ut sit sitū alicubi
aut alique p̄ticle ad se inuicē cōnectatur. Sed nec ea que t̄p̄is sunt nil
em̄ p̄manet particularū temporis qđ autē nō est p̄manēs quoniā h̄z po-
sitionē. sed magis ordinē quendam particularum dices habere. ut aliud
quidem tēporis sit prius. aliquid vero posterius. sed et de nūero quidē
similiter. eo qđ prius nūeretur unus cōtra duo et duo cōtra tres. et ita
ordinē quendam habebūt. positionē vero nullā p̄ticeps. Sed oratio simi-
liter. nihil em̄ partium p̄manet. Sed qđ semel dictū est hoc amplius
sumi nō potest vel poterit. Quapropter nō erit positio particularū ei⁹.
siquidē nihil p̄manet. Alia autē itaq; ex habētib⁹ ad se inuicem partibus
positionē p̄stant. alia vō ex nō habētib⁹. Proprie autē quātitates sunt so-
lū he quas dixim⁹. alia vero oīa s̄m accidēs sunt. Ad hec em̄ aspiciētes
⁊ alias dicim⁹ quātitates. ut multū dicitur albū. eo qđ superficies multa

Aristotelis.

sit: et actio longa. eo qd epus longū. et multū sit et motus multus. Nec
 em̄ horū singulum per se quātitas dicit̄. ut si quis assignet quāta sit actio
 epe diffiniet annuā. Vel sic. aliquo mō assignans et albū quantū sit assig
 nans sup̄ficiem diffiniet. Quāta em̄ sup̄ficies fuerit. tū albū esse dicit̄.
 quare solum pp̄ie et per se quātitates dicūtur que dicte sunt. aliorū vero
 nihil per se. sed si forte per accidēs. Ampli⁹ quātitati nihil est cōtrarium
 Indefinitio em̄ manifestū est qm̄ nihil est cōtrariū. ut bicubito tricubito
 vel sup̄ficii vel alicui taliū nihil est p̄trariū. Nisi quis multa paucis di
 cat esse contraria. v̄l magnū paruo. Homīum autem nihil est quantitas sed
 magis ad aliqd sunt. nihil em̄ p se ip̄m magnus vel paruum dicitur sed ad
 aliquid refertur. Nam mons quidē paruus dicitur miliū vero magnum.
 eo qd hoc quidem sui generis mai⁹ sit illud vero sui generis min⁹. ergo ad
 aliquid est eorū relatio. nā si per seip̄m magnū vel parū diceret nūq̄ aliq̄s
 mons paruus vel miliū magnū diceret. Rurs⁹ in vico quidem plures ho
 mines esse dicimus. in ciuitate vero paucos. cū sint eorū multiplices. et in
 domo quidē multos. in teatro vero paucos. cū sint eorū plures. Amplius
 bicubicū et tricubicū et vnūquodq̄ taliū quātitatē significat. magnum
 vero vel parū quātitatem nō significat. sed magis sunt ad aliquid. qm̄
 ad aliquid spectat magnū vel parū. Quare manifestū est qd hec ad aliqd
 sunt. Amplius siue aliquis ponat hec esse quātitates siue nō ponat. nihil
 tamen erit illis p̄trariū. Qd em̄ non est sumere per seip̄m. sed ad solam al
 terius refert̄ relationē quomō erit huic aliquid cōtrariū. Amplius si erunt
 magnū et parū. continget contraria simul eidē inesse. ea ip̄a sibi met esse
 contraria. Continget em̄ simul idē magnū et parū esse. est em̄ magnum

Kathegorie

aliquid ad hoc. ad illud vero parum. Quare idem magnum et parum et in eodem tpe. quare simul suscipit contraria. Sed nihil est qd simul videatur posse suscipere contraria ut substantia. susceptibilis quidem contrariorum esse videatur. sed tñ nō suscipit vno et eodem tēpore. nam nullus simul sanus et eger est. nec albus et niger simul. nihilq; aliud simul contraria recipiet.

Et eadē sibiipsis cōtingit esse contraria. Nā si est magnū paruo peratius ipm autē idē simul est magnū et paruum ipm sibi erit peratius. Sed impossibile est ipm esse sibi cōtrariū. Non est igitur magnū paruo cōtrariū. nec multū eriguo vel paucō. Quare si nō relatiuorū hic quilibet dicat. tamē

quātitas nihil habz peratius Maxime autē circa locū esse videt peratietas.

Sursum em̄ ad id qd deorsum est. cōtrariū ponunt locum qui in medio est

deorsum dicētes. eo qd multa distācia est mediū ad mūdi terminos. Videt

autē et aliorū contrariorū diffinitionem ab his proferre. que em̄ multum

a se inuicem distānt eorū que sub eodem genere sunt cōtraria determinant

Sed non videt quantitas suscipe magis et minus ut bicubicū. neq; enim

est aliud alio magis bicubicū. neq; in numero ut ternari⁹ ternario vel quī-

narius quinario. nihil em̄ magis tria dicunt esse numerus q̄ quinq; nec

tria potius q̄ quatuor. nec tēpus aliud alio magis et minus dici. nec in

his q̄ dicta sunt. oīno magis et minus dicunt. quare quantitas non susci-

pit magis et minus. Proprium autē maxime quātitatis est. qd equale vel

inequale dici. Singulū em̄ earū que dicte sunt quātitatū equale vel inequa-

le dicitur. Ut corpus equale vel inequale. numerus equalis vel inequalis

dicitur. et tempus equale vel inequale. et oratio equalis vel inequalis. si

militer autē et in alijs que dicta sunt. singulis equale vel inequale dicitur

Aristotelis.

In ceteris vero que quantitates non sunt. non multum videbitur equale vel in
equale dici. Namque affectio equalis et dispositio equalis vel inequalis dici
tur non multum. sed magis similis et album equale et inequale non multum
sed simile dicitur. Quare proprium est quantitates equalis vel inequalis dici.

Caput Quartum de predica

mento ad aliquid.

De aliquid vero talia dicuntur quæcumque hoc ipsum quod sunt aliorum

dicunt. vel quomolibet aliter ad aliud ut maius id quod est alterius

dicunt. aliquo enim maius dicitur et duplum id quod est alterius dicit. alicuius

enim duplum dicit. similiter autem et alia quæcumque huiusmodi sunt. Quæro etiam

sunt et hec ad aliquid ut habitus affectus disciplina positio. Nec enim omnia

que dicta sunt quidem hoc ipsum quod sunt aliorum dicunt et non aliter ad aliud.

habitus enim alicuius est habitus. et disciplina alicuius disciplina. et positio

alicuius positio sed et alia similiter. Ad aliqd ergo sunt quæcumque hoc ipsum

quod sunt aliorum esse dicunt. Ut quomolibet aliter ad aliud. ut magis magnum

dicunt ad aliud montem. magnum enim ad aliquid dicit. et simile alicubi simile

et omnia talia similiter ad aliqd dicunt. Sunt enim et accubitus et statio et

sessio positiones quedam. positio vero ad aliquid est. Jacere autem et sedere

et stare ipse quidem positiones non sunt. denotative vero ab illis que dicta sunt po

sitionibus nominant. Inest autem contrarietas in relatione. ut virtus vicio con

trarium est. cum sit contrarium hominum ad aliqd. et disciplina ignorantie. non autem in

relativis oibus contrarietas est. duplici enim nihil est contrarium. neque triplici.

neque alicubi talium. Videtur autem maius et minus relativum suscipere. sicut enim maius

et minus dicitur. et inequale maius et minus cum utrumque sit relativum. simile enim

B ii

Mathemagorie

alicubi simile dicitur. et inaequale alicubi inaequale. Non autem omnia relati-

ua suscipiunt maius et minus. duplex enim non dicitur maius et minus duplex.

nec aliud talium Omnia enim relativa ad pueritiam dicuntur. ut seruus domini.

seruus. dominus serui dominus. et duplum dimidii dupli. dimidii dupli dimidii.

et maius minore maius. et minus maiore minus. similiter autem et in alijs

Sed in casu aliquoties differt secundum locutionem. ut disciplina disciplinatus

disciplina dicitur. et disciplina cum disciplina disciplinatus. et sensus sensatus

sensus et sensatus sensu sensatus. Ac uero aliquoties non uidetur pueri nisi con-

uenienter ad quod dicitur assignetur. Si enim peccet is qui assignat. ut ala si assign-

netur auis non puerit ut sit auis ala Neque enim prius conuenienter assignatur.

est ala auis. neque in eo quod auis est ala auis dicitur. sed in eo quod alata est multorum

enim aliorum ala sunt quae uis non sunt. Quare si assignetur conuenienter et conuertitur

ut ala alati ala et alatum ala alatum Aliquoties autem forte et nomina fingere erit

neceffe. Si non fuerit impositum nomen ad quod conuenienter assignetur. ut remus

nauis si assignetur non erit conueniens assignatio. Neque enim in eo quod est nauis

in eo remus eius dicitur Sunt enim naues quarum remi non sunt. quare non conuer-

titur. nauis enim non dicitur remi nauis. Sed conuenientior forte erit assigna-

tio si sic quodammodo assignetur. remus rei remite remus. aut quolibet aliter

dictum sit. Nomen enim non est positum. conuertitur autem si conuenienter assignetur

remicuius enim remi remicuius est. Similiter autem et in alijs de conuenienti capite

assignetur capitati quod si alijs assignetur. neque enim in eo quod aial est caput habet.

multa enim aialia sunt capita non habentia Sic autem fortasse facilius sumatur.

quibus nomen non est positum. si ab his que prima sunt. et ab his que conuer-

tuntur nomina imponentur. ut in his que dicta sunt. ut ab ala alacum

Aristotelis.

a remo remittit. Omnia ergo que ad aliqd dicunt si convenienter assignam-
tur ad convertentia dicunt. Nam si ad qdlibet aliud assignetur. et non ad
illud ad qd dicit non convertunt. Dico aut quoniam neq horu que indu-
bitate convertibilia dicuntur. et noia eis posita sunt nihil eoru convertitur
si ad aliquid eoru que sunt accidentia assignent et non ad ea ad que dicun-
tur. Ut si non domini servus. sed hois assignetur. hominis aut bipedis
aut alicuius talis no puerit. Non em erit convenienter assignatio. Ampli-
si convenienter assignet ad id quod dicit omnibus alijs circumscriptis que
cuq accidentia sunt. Relicto vero illo solo ad qd ipm assignatu est. semp
ad ipm dicit. Ut si servus ad dominu dica. circumscriptis oibus que sunt
accidentia domino. ut esse bipedem vel scientie susceptibilem vel homines
Relicto vero solo dno : q dominu e semp ad illum servus dicit. servus em
semp domini servus est. Si aut servus no puenit reddat ad id qd dicit
circumscriptis omnibus alijs. Relicto vero solo ad qd convenienter reditur
est no dicitur ad aliud. Assignet em servus hois et ala aus. et circumscriba-
tur ab homine esse dominu. non tam servus ad homine dicit cum em dno
non sit. servus no est. Similiter aut et de auis si circumscribatur alatu esse
avis no erit ala ad aliquid. cu em no sit alatum no erit ala alicui. Quare
oportet assignari ad id ad qd convenienter dicit. et cum sit nomen positu :
facilis erit assignatio. si aut non sit : fortasse nomen fingere necesse. Si
aut sic reddant. manifestum est qm oia relativa conuersim dicunt. Videt
omta ad aliqd simul esse natura et in alijs quide pluribus veru est Simul
em duplum est dimidium et cu sit dimidium et duplum. et cum sit servus
dominus est et conuerso. Similiter aut et his similia. simul autem hec

Metaphysice

anferunt sese invicem. si enim non sit duplum. dimidium non est. et si dimi-

dium non est duplum non est. Similiter autem et in alijs quocumque talia sunt

Non autem in omnibus relatiuis verum videtur esse simul natura. Scibile

enim scientia prius esse videtur. namque in pluribus subsistentibus rebus. scientias

accipimus in paucis vero vel in nullis hoc quidem quisque reperiet simul cum

scibili scientia esse. Amplius scibile sublato simul aufert scientiam. scien-

tia vero non simul aufert scibile. Nam si scibile non sit non est scientia Sci-

entia vero si non sit. nihil prohibet esse scibile. ut in circuli quadratura si

est scibilis scientia eius quidem nondum est. illud vero est scibile Amplius animali

quidem sublato non est scientia scibilium vero plura esse contingit. Simi-

liter autem his sese habent et ea que de sensu sunt. sensibile enim prius quam

sensus esse videtur. Nam sensibile interemptum simul interimit et sensum.

sensus autem non sensibile simul interimit. Sensus enim circa corpus et in cor-

pore sunt. Sensibile vero sublato aufertur corpus. sensibile enim corpus.

cum vero corpus non sit perimitur et sensus. quare simul sensibile sensum

perimit. sensus vero sensibile non simul perimit. Animal enim perempto.

sensus quidem peremptus est. Sensibile vero erit ut corpus calidum dulce

amarum et alia omnia quecumque sunt talia Amplius. sensus quidem simul cum

sensato fit. simul enim aial fit et sensus. sensibile vero ante est quam sensatum.

Ignis enim et aqua et alia huiusmodi ex quibus aial constat. prius sunt quam ipsius

animal sit omnino et sensus. Quare prius quam sensus sensibile esse videtur.

habet autem aliquam dubitationem verum nulla substantia ad aliquid dicatur

quemadmodum videtur. an hoc quidem contingat sed quasdam substan-

tias secundas. Nam in primis quidem substantijs verum est. Nam neque eorum

Aristotelis.

neque partes ad aliquid dicitur. Nam aliquis homo non dicitur alicuius aliquis hō. nec bos aliquis alicuius aliquis bos. Similiter autem et partes: quedā enī manus nō dicitur alicuius quedam manus. Et quoddam caput nō dicitur alicuius hominis quoddā caput sed alicuius caput Si. milliter autem et in secundis substantiis. atq; hoc quidem in pluribus ut homo nō dicit alicuius homo. nec bos alicuius bos. nec lignum alicuius lignum. sed alicuius possessio dicitur. atq; in huiusmodi quidē manifestus est. quoniam non sunt ad aliquid In quibusdam vero substantiis secundis habet aliquis dubitationem. ut caput alicuius caput dicit. et manus alicuius manus dicitur et singula huiusmodi. quare hec fortasse ad aliqd discunt. Si ergo eorū que sunt ad aliquid sufficienter diffinitio assignata est aut nimis difficile est aut impossibile est solvere q nulla substantia eorum que sunt ad aliquid dicit. Si aut nō sufficienter sed sunt ad aliquid quib; hoc ipsum esse est ad aliquid quodammodo se habere. fortasse aliquid contra ista dicit. prior vero diffinitio sequitur quidem omnia relativa. non tamē hoc eis est esse q sunt ad aliquid q ea ipa que sunt aliorū dicunt. Et his ergo manifestū est qd si aliquis aliquid eorū que sunt ad aliqd diffinitie sciet et illud ad qd dicit diffinitie satur⁹ est. quoniam eorū est que ad aliquid sunt Palam itaq; et ex hoc est. si enī nouit aliquis quiddā quia ad aliquid est. est autē esse q ad aliquid est ad aliquid quodammodo se habere. et illud nouit ad qd hoc quodammodo se habet. Si enī nouit et omīno ad quod hoc quodammodo se habet neq; nouit si ad aliquid hoc q mō se habet Sed in singulis palā est. ut si quis nouerit diffinitie quia est duplū etiaz cuius est duplū mox diffinitie nouit. si vō nihil diffinitie nouerit hoc ipm cuius

Kathegorie

duplum sit neq; si est duplum oino nouit. similiter autem et hoc aliquid si
nouit. quia melius est diffinite in quo melius est diffinito necessarium est
nosce quia ppter palam est. quia necessarium est q; si nouerit quis aliquid
relatiuorum diffinite et illud ad qd dicit diffinite nosce. caput vero et ma
nus et horu singula qui substantie sunt hocipm q; sunt pte scilicet diffinite.
ad qd autem dicant non est necessarium scire. cuius em hoc caput vel cuius
manus hec sit non est diffinite dici. quare non erunt hec ad aliquid. si ve
ro non sunt relatiuorum verum erit dicere quia nulla substantia relatio
rum est. Fortasse autem difficile sit de huiusmodi rebus confidenter decla
rare nisi sepe pertractata sint. dubitare autem de singulis no erit inutile.

Caput Quintum de predica

mento qualitatis.

Validat vero dico fm qua quales dicimur. Est autem qualitas
eoru que differunt multipliciter. et una quide species qualitatis

habet dispositio q; dicit. Differt autem habitus a dispositioe q; pmanetior
et diuturnior sit. tales ergo sunt scientie et virtutes Scientia em videtur

esse pmanetior et eoz q; difficile mouent vt si quis mediocriter scientiam
sumat. nisi forte grandis permutacio sit facta vel ab egritudine vel ab ali
quo hmōi. Similiter autem et virtus et iusticia vel castitas et singula talia.

no vident facile posse moueri neq; pmutari Affectiōes vo dicunt q; sunt fa
cile mobiles et cito pmutabiles vt calor et frigiditas egritudo et sanitas.
et alia hmōi. afficiunt em ho quodammodo circa eas. Cito autem pmutat.

et ex calido frigidus fit. ex sanitate in egritudinem trasit. similiter autem et in
alijs quecuq; sunt et hmōi. nisi forte in his q; ptingit p epis longitudinem

Aristotelis.

In natura cuiuscunque transferri ut insanabilis vel difficile mobilis existat
affectus quā iam quibus habitudine vocet. Manifestū est autē quoniam
hec volūt habitus vocari que sunt diuturna vel difficile mobilia. nam in
disciplinis nō multum retinētes sed facile mobiles dicuntur habitum non
habere quamvis sint ad disciplinam melius peius ut dispositi. quare dis-
fert habitus a dispositione. q̄ hac quidem facile mobile est. illud vero diu-

turnū et difficile mobile. Sunt autē habitus dispositiones. dispositiones vō
nō necesse est habitus esse. qui em̄ retinent habitū quodāmodo dispositi

sunt. ad ea que habent habitum vel meli⁹ vel peius qui autē dispositi sunt

nō oīno retinēt habitū. Aliud vō genus qualitatis est. s̄m q̄ pugillatores
vel cursores. vel egrotuos. vel sanatiuos dicim⁹. et simpliciter quecūq̄

s̄m naturalē potentia vel impotentia dicunt. Non em̄ qm̄ sunt dispositi

aliquo modo vni quodq̄ huiusmodi dicunt. sed qui habeant potentiam

naturalē vel facere quid facile vel nihil pati. ut pugillatores vel cursores

dicunt nō q̄ dispositi sint. sed habeāt potentia hoc facile faciendum Sa-

natiui autē dicunt eo q̄ habeāt potentia naturalem ut nihil a quibuslibet

accidentib⁹ patiant. egrotui vero eo q̄ habeāt impotentia nihil patien-

ti. Similiter autē se habēt durum et molle. durū em̄ dicitur q̄ habeat po-

tentiam non ciclus secari. molle vero q̄ eiusdem ip̄i impotentia habeat.

Tercia vero species sunt passibiles qualitates et passionēs. Sunt autē

huiusmodi. ut dulcedo. amaritudo. et austeritas. et omnia his cognata.

Amplius autem calor et frigus et albedo et nigredo. Et quoniam he qual-

tates sint manifestū est Quecūq̄ em̄ ista susceperint qualia dicunt s̄m ea.

ut mel qm̄ dulcedine suscipit. dicitur dulce. et corpus album: quoniam

97410

Rubor et pallor passibilis No. 101

Wrote 12/12/18

first - 18

Completed at night by passion

1. nat. et condit.)

ales em fim e as dicimul itacimol vel seminales. (mimulul aut et

B. dentatus / *dentatus* - *dentatus* (1848) / *dentatus* (1848)

preferentes et immobiles et hmoi qualitates sunt. quales em et com

translucida rubra translucida   *Falsus a dimidiacione*   *Operacionibus*

196. L. 72. 2. 100. 1

22/09/1891

1. 200 90 00. 100

Tringula

no dicit. trian
s. d. f. f. f.

(Rain) (Rain)

[Handwritten signature]

qualitatis

statem est : quoniam in politione quodammodo elementa partium sunt

90. 27. 9

à je m'indice. et leste qu'on
veut s'indice. et leste qu'on

Situlae purpureae

illa gressa

unt. Qualia vō dicunt q

quantity

[illegible]

2. qualitate, quoniam prout est dicitur in
 Genesim 2. et reliqui dies eorum sunt
 in dandis

Mathegorie

litatibus non ptingit ea q̄ dicunt ab his denoiatiue dici . ut cursor aut pugillator qui fm naturalē potētiā dicuntur . a nulla qualitate denoiatiue dicuntur . non em̄ posita sunt noīa valitudinib⁹ fm quas ista dicunt . sicut in disciplinis fm quas pugillatores vel palestri fm affectionem dicuntur pugillatoria em̄ disciplina dicit et palestra . Quales vero ab his denoiatiue hi qui afficiuntur dicunt Aliqñ autē posito noīe denominatiue nō dicit . id q̄ fm eā quale dicit . ut a virtute studiosus . virtutē habēdo studios⁹ dicit sed nō denoiatiue a virtute . non autē in plurib⁹ hoc tale est . Que ergo dicunt qualia aut denoiatiue a p̄dicis qualitatib⁹ dicunt aut aliquo modo aliter ab his . Inest autē cōtrarietas fm q̄ quale est . ut iniusticie iusticia p̄traria . et albedo nigredini et alia . Silit̄er autē et ea q̄ sunt fm eas qualia dicunt . ut iniustū iusto . et albū nigro Non autē in oībus hoc . rubēdo em̄ ⁊ pallido et hmoi colorib⁹ nihil est p̄trariū qualitatib⁹ existentib⁹ . Ampli⁹ si ex cōtrarijs vnū fuerit quale hoc palā est quoniam ⁊ relatiuū erit quale pponēti ex singulis alia p̄dicamenta . nam si est iusticia iniusticie p̄traria q̄le autē est iusticia . quale igit erit iniusticia . nullū em̄ predicamentorū ap̄tabit iniusticie . nequātitatis . nec ad aliqd nec vbi . nec oīno aliqd quicq̄ est nisi quale sic at et in alijs q̄ fm quale fm quale sunt . Suscipit autē qualitas mai⁹ et min⁹ . albū em̄ mai⁹ et min⁹ alter⁹ altero dicit . et iustū alter⁹ altero maius et min⁹ dicit . s̄ et ip̄a incremēta suscipiūt et candidū nancq̄ sit . ampli⁹ cōtingit candidum fieri . nō em̄ oīa sed plura . iniusticia nancq̄ iusticia si dicat maius aut minus pōt quilibet ambigere . silit̄er et in alijs affectionib⁹ . quidā em̄ dubitat ex talib⁹ iusticiā nāq̄ a iusticia nō multū aiunt maius aut min⁹ dici . nec sanitatē a sanitate . min⁹ vō alterū altero

De his qui afficiuntur dicunt Aliqñ autē posito noīe denominatiue nō dicit .

Inest autē cōtrarietas fm q̄ quale est . ut iniusticie iusticia p̄traria . et albedo nigredini et alia . Silit̄er autē et ea q̄ sunt fm eas qualia dicunt . ut iniustū iusto . et albū nigro

Ampli⁹ si ex cōtrarijs vnū fuerit quale hoc palā est quoniam ⁊ relatiuū erit quale pponēti ex singulis alia p̄dicamenta . nam si est iusticia iniusticie p̄traria q̄le autē est iusticia . quale igit erit iniusticia . nullū em̄ predicamentorū ap̄tabit iniusticie . nequātitatis . nec ad aliqd nec vbi . nec oīno aliqd quicq̄ est nisi quale sic at et in alijs q̄ fm quale fm quale sunt .

quidā em̄ dubitat ex talib⁹ iusticiā nāq̄ a iusticia nō multū aiunt maius aut min⁹ dici . nec sanitatē a sanitate . min⁹ vō alterū altero

Aristotelis.

habere sanitatē autē et iusticiā min⁹ alterū altero habere Sic autē et grāma-
tica et alios affectus sed tamen ea q̄ sū ip̄os affect⁹ indubitātē recipiūt
mai⁹ et min⁹. grāmatici em̄ alter altero dī. et iustior et sanior sic et in alijs
Triangulus vō et quadrāgul⁹ nō vident mai⁹ et min⁹ suscipere: nec aliq̄d
aliarū figurarū. Quēcūq̄ em̄ diffinitīōes triāguli vel circuli recipiūt om̄ia
sicut triāguli sunt et circuli. Eorū vō q̄ nō recipiūt nihil mai⁹ alterū altero
dicit̄. nihil em̄ quadratū mai⁹ q̄ altera pte lōgior forma circuli est. nullū
em̄ illorum recipit circuli rōnem. Sicut autē si utrūq̄ nō recipit hui⁹ p̄pō
sici rōnes nō dī alterū altero magis. nō ergo oīa qualia recipiunt maius et
min⁹. horū itaq̄ p̄dicta sunt nihil p̄p̄iū est qualitatis Similia vō et diffi-
milia sū solas dicunt qualitates simile em̄ et dissimile alterū alteri nō est nisi
sū quale. quare p̄p̄iū erit q̄litate sile vel dissimile dici. Atvero non decet
perturbari ne q̄s nō dicat de q̄litate p̄positionē faciētes multa de relatiuis
interposuisse. habitus em̄ et despositiōes eorū q̄ ad aliq̄d sunt esse dicebam⁹
Pene em̄ in oībus talib⁹ genera ad aliq̄d dicunt. nihil autē horū q̄ singularia
sunt. nā cum disciplina gen⁹ sit ip̄m q̄ est alterius dicit̄. alicuius em̄ disci-
plina dicit̄. eorū q̄ singula sunt. nihil ip̄m q̄ alteri⁹ est dī. ut grāmatica
nō dicit̄ alicui⁹ grāmatica. nec musica alicui⁹ musica. s̄ forte sū genus
et nō ad aliq̄d dicit̄. ut grāmatica dī alicui⁹ disciplina. nec alicui⁹ grāma-
tica. et musica alicui⁹ disciplina nec alicui⁹ musica Quapropter que per
se singula sunt non sunt ad aliq̄d. dicunt em̄ quales sū singula. hec enim
habem⁹. Sciētes em̄ dicimur eo q̄ habem⁹ singulas sciēcias. quare hec
erūt tunc qualitates q̄ singulariū sunt sū quas quales dicunt. he autē non
erūt eorū que sunt ad aliq̄d. Ampli⁹ si cōtingat hoc ip̄m quale et relatiuum.

Mathegorie

esse nihil est inconueniens in verisq; hoc generibus annumerare.

Capitulum Sextum de predi- camentis Actionis et passionis.

Recipiunt autem facere et pati contrarietates et maius et minus

Calefacere enim ad frigidum facere contrarium est et calefieri ad

frigidum fieri. et delectari ad tristari. Idcirco actio et passio recipit co-

trarietatem. sed et magis et minus. calefacere enim magis est et minus et ca-

lesieri magis et minus. et contristari magis et minus. Recipit ergo magis

et minus facere et pati. de his tanta dicant. Dictum est autem et de situ in his

quod aliquid sunt. quod denominatiue a positionibus dicuntur. de reliquis

autem id est quando et ubi. et habere eo quod manifesta sunt nihil de his aliud

dicuntur. quoniam que in principio dicta sunt. quia habere vel significat calci-

atum esse vel armatum. ubi autem in loco esse. sed et alia que de his dicta

sunt. de propositis generibus que dicta sunt sufficiant.

Tractatus Tertius de post predi-

camentis quinq; huius capla Primū de pmo postposito scilicet oppōne

Notens autem solet opponi dicendum. dicitur autem alterum alteri op-

poni quadupliciter. aut ut ad aliquid. aut ut contraria. aut

ut habitus et priuatio. aut ut affirmatio et negatio Opponit autem unū

quodq; eorum ut sic figuratim dicere. ut relativa. ut duplū dimidiō. ut con-

traria. ut bonum malo. sicut priuationem et habitū. ut cecitas visui. ut

affirmatio et negatio. ut sedere non sedere Quicūq; enim ut relativa oppo-

nunt ea ipsa que sunt oppositorū dicunt aut quomolibet aliter ad aliud ut

duplum hoc ipsum quod est alterius dicitur. alius enim duplum dicitur. sed

Aristotelis.

et disciplina et disciplinatum tanquam relativa opposita sunt. et dicitur disci

plina hoc ipm q est disciplinati. sed disciplinatu ipsum q est alterius op.

positū dicit̄ id est ad disciplinā. disciplinatū em̄ aliqd̄ dicimus disciplinā

Disciplinatum. quęcūq; ergo opposita sunt tanquam ad aliqd. ipa que sunt

alioz dicunt. aut quocumq; mō ad se inuicem Illa vero q̄ ut p̄traria. ipsa

quidē que sunt ad seinvicem nullo mō dicunt. Contraria vero sibi invicē

Sicunt, neq; em̄ bonū mali dicit̄ esse bonum sed cōtrariū. nec album nigri

alibi sed contrariū. differunt hec ergo a se inuicē. Quæcūq; vō p̄trariorū

Talia sunt. vt in quib⁹ nata sunt fieri et de quib⁹ principaliter necessarius

est alterū eorū inesse. nihil eorū mediū est. Quorū autē nō est necessariū alterū

Intra fuit graua medata *Pro gra*
 Inesse. hor oim est aliqd mediū oim. vt languor et sanitas in corpore ant

et naturalis natura habent fieri et necessarium est alterum in esse in corpore ant

malis. sed et par et impar de nullo p̄dicant̄ et necessariū est alter in nūcro

esse et habundās aut pfectum et nihil est in medio eorū neq; inter lāguorem

et sanitatē. neq; inter abundantē et pfectū. Quorū non est necessarium

in esse alteri est eorum aliud medium. ut nigrū et albu in corpore natura

habēt fieri et non est necessarium alterum horū esse in corpore. nō em̄ om̄te

corpus albū aut nigrū est . sed et prauum et studiosum predicatur quidem

De homie et de alijs multis. sed nō est necessariū alterū horum inesse vel de:

quibus predicatur. nō em̄ omnia vel riana vel studiosa sunt. et est homin

præparat et stultiss
 aliquid medium. Albi quidē et nigri et fuscū et pallidum et quicunque alii

religio sunt, necni vero et studiose agere non agere studiosum est. In

Meliss - gharaps

6. *Commentum* — "Ita ut diebus eorum tunc in medio assignare"

Цѣ

1878

Sytemon? - f. Angarons

Sept. 1881

We are very
 time, your very
 We for the
 time of the
 on a very
 by the

Prunus 77th

Young
Luna

habitus et generis

17. 10. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851

47-27

Sp. 514. 2 a na

Order (1) - 1

21. 7. 18

[illegible]

gub.) \ gub. by gub.

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1891

from the ...

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1871

1787

1899

1872

1. *Myrica* *Myrica*

1. (1) at the end of the

1) ... (2) ...

time apply

Aristotelis.

visus enim non est cecitatis visus. nec alio vilo modo dicitur ad ipsum. Sicut autem

neque cecitas dicitur visionis cecitas sed privatio quedam visionis cecitas dicitur

Amplius ad aliquid omnia reciproca dicuntur. quare et cecitas si esset eorum que ad

aliquid sunt. utique puerteret ad illud ad quod dicitur. sed non convertitur. neque enim de

visus cecitatis visus. Quia autem neque ut peritiam opponunt ea que sunt habitum et

privationem dicuntur ex his manifestum est. Quorum enim peritiorum nihil est me

diu necesse est in quibus nata sunt fieri. aut de quibus predicantur alter inesse

semper. Horum enim nihil erit medium quorum alterum necessarium est inesse suscep-

tibili. ut in languore et sanitati et abundanti et perfecto. quorum vero aliquid est

medium nunquam necessitas est omni susceptibili alterum inesse. neque enim ne-

cesse est omni susceptibili candidum vel nigrum esse. neque frigidum nec ca-

lidum. Horum enim medium aliquid nihil prohibet esse horum autem aliquid

medium est. quorum non erit necessarium alterum inesse susceptibili. Propterea

quibus naturaliter est unum inesse. ut igni calidum esse et nivis candidum esse. In

his autem et determinate et necessario alterum inesse et alterum non contingit.

Non enim possibile est ignem frigidum esse neque nivem nigram esse. Quare omni sus-

ceptibili quidem non est necessarium alterum eorum inesse sed solum cuiuslibet natura.

Sicut unum inest et unum determinate his non alterum contingit. In privatione vero

et habitu nihil horum que dicta sunt verum est esse. Neque enim semper susceptibili ne-

cessarium est alterum eorum inesse. Quia enim nodus habet naturam ad videndum. neque

cecus neque visum habens dicitur. Ideoque non erunt hec talium contrariorum

quorum nihil est medium. Sed neque horum quorum aliquid est medium. necessa-

rium est omni susceptibili alterum eorum inesse. Quando enim iam natum

fuerit ad habendam visionem. Aut cecus aut habens visionem dicitur. et

Cui

Kathegorie

horz nō determinate alterū s̄ alterū p̄tingit. In contrarijs autē in quibus
est mediū nūq̄ necessariū fuit om̄i susceptibili alterū inesse. s̄ q̄busdā z his
determinare vnū. Vnde palā ē q̄ s̄m neutrū modū tanq̄ p̄traria opposi-

ta sunt ea q̄ s̄m p̄uacionē et habitū opponunt. Ampli⁹ in p̄trarijs quidē
existente susceptibile possibile ē etiā in altererū fieri mutationē nisi alter
naturaliter insit ut igni calidū esse. Nāq̄ q̄ sanū est possibile ē languere et
candidū nigrū fieri. et calidū frigidū fieri. et ex prauo studiosum. et ex stu-
dio so prauū possibile est fieri. Prauū vō ad meliores actiones ducit et ad
doctrinas vel ad modicū aliq̄d p̄fuerit ut melior sit. Si vō sp̄ vel modicū
crementū sumpserit. palā ē q̄ aut p̄fecte mutabit aut facit multū incrementū
sumet. si enī mobilior ad v̄tutē fiat. vel q̄dcliq̄d incrementū suscepit a p̄in-
cipio ex hoc etiā verisile ē Ampli⁹ enī sumere incrementū et hoc dū sit p̄fecte
p̄trariū habitū restituet. nisi forte tpe suspensus sit. Verū in p̄uatiōe et
habitu impossibile est mutationē in altererū fieri. ab habitu in p̄uatiōe
ōnē sit mutacio. a p̄uatiōe vō impossibile est. neq̄ cec⁹ facit iterū vidz.
neq̄ cū calu⁹ erit iterū comat⁹ est. neq̄ cū ē sine dentib⁹ iterū ori sunt den-

tes. Quēcūq̄ vō tanq̄ affirmatio et negatio opposita sunt. palam est q̄
nullo modoz istoz opposita sunt In solis enī iste necessariū sp̄ quidē aliud
eorz esse verū aliud falsū. Neq̄ in p̄trarijs necessariū aliud esse verū aliud
esse falsū Neq̄ in his q̄ ad aliq̄d sunt. nec in habitu nec in p̄uatiōe. ut
sanitas z lāguor p̄traria sunt. et neuterū neq̄ falsū neq̄ verū est. Sicut ac z
duplū et dimidiū tanq̄ relatiua opposita sunt et nō est eoz alterū verū neq̄
alterū falsū Sz neq̄ ea q̄ s̄m p̄uacionē et habitū opposita sunt. sicut vis⁹
z cecitas Qm̄no ac eoz q̄ s̄m nullā p̄plexionē discunt. nihil enī neq̄ verum

Aristotelis.

neq; falsum Porro oia q̄ dicta sunt sine p̄plexione dicunt S; marie videbit
hoc tale p̄tingere in his q̄ s̄m p̄plexione dicunt cōtraria Sanū nāq; esse so
cratē ad lāguere socratē p̄trariū est. S; neq; in his sp̄ alterū est vez alter
falsum. cū em̄ sit socrates. erit alter vez alter vō falsus cū vō nō sit abo
falsa sunt. neq; em̄ languere. neq; sanū esse vez est cū ip̄e socrates nō sit. In
p̄uatiōe vō et habitu neutrū vez est cū nō sit. cū vō sit. nō est necessariū
alterā eē verā alterā falsā. cū em̄ sit. nō erit alterū vez et alter falsus ha
bere nāq; visus socratē ad id qd̄ ē cecū esse socratē oppositū ē sicut p̄uatio
et habitus. et cū sit nō est necessariū alter vez vō alter nō eē falsum Cū em̄
nondū nat⁹ est habere utrūq; falsus est et cū visus habere et cū cecū esse In
affirmatiōe et negatiōe sp̄ sine sit sine nō sit. aliū quidē erit vez aliū falsus
lāguere em̄ socratē et nō lāguere cū ip̄e sit palā est. qm̄ alterū eorū verū est.
alter at̄ falsus et cū nō sit sicut. languere em̄ cū nō sit falsus est. non lang
uere aut̄ vez Quare in his solis p̄p̄iū erit sp̄ alter eorū vez. alter eorū esse
falsus quēcūq; tanq̄ affirmatio et negatio opposita sunt. Cōtrariū aut̄
ē bono ex necessitate malū. hoc autē palā ē vt sanitati lāguor. et iusticia
iniusticia. et fortitudini debilitas. sicut aut̄ et in alijs. Malo aut̄ aliqui
bonū quidē p̄trariū est aliqui malū. egestati aut̄ cū ip̄a sit malū superabun
dantia cū ip̄a sit malū p̄traria est. s; in paucis hoc tale q̄libet inspiciet In
plurib⁹ vō sp̄ bonū malo p̄trariū est Ampli⁹ nō est necessariū p̄trariū si al
terū sit et reliquū eē. sanis nāq; oib⁹ sanitas erit. lāguor vō nō erit Am
pli⁹ aut̄ et cū oēs sint albi. albedo erit nigredo vō nō erit Ampli⁹ si socra
tē sanū ad id qd̄ est lāguere socratē p̄trariū est cū nō sit possibile utrunq;
eidē inesse sit nō erit possibile cū alter p̄trario sit et reliquū esse. Cum em̄

Mathematie

Socratem sanū esse sit. nō erit socratem languere Palā vero ē q̄ etiā circa
idem aut genere aut specie naturā hñt fieri p̄trarietates. Languor nāq̄ et
sanitas in corpe aialis natura hñt fieri Albedo aut et nigredo circa corpus
simple. iusticia vō et iniusticia in aia necessariū ē aut oia p̄traria. vel in
eodem genere vel in p̄trarijs generib⁹. vel ip̄a genera esse Albū em̄ et nigrū
in eodem genere sunt. color em̄ gen⁹ eorū est. iusticia vō et iniusticia in di-
uersis generibus huius em̄ virtus. huius nequicia gen⁹ est. bonum vero
et malum non in genere sed ip̄a sunt genera aliorum existentia.

Capitulum Secundum de secun

do postpredicamento scilicet priore.

Binus aut alterū altero dī quadrupliciter Primo quidē et pp̄se
sm tps sm qd̄ s̄ antiqui⁹ et senius dī. in eo q̄ tps ampli⁹ est. et
antiquius et senius dī. Secdo quidē qd̄ nō p̄uertit sm existendi p̄nam. vt
vn⁹ duob⁹ prior est Duob⁹ em̄ exñtib⁹ mor̄ p̄sequens est vnū esse. vno autē
existente. nō ē necessariū duo esse. Tercio nō p̄uertit ab vno p̄sequētia vt
sic reliquū Prius ac videt̄ esse illud a quo nō p̄uertit in eo quod est esse con-
sequentia. Tercio vō sm quendā ordinē pri⁹ dī quēadmodū in disciplinis
est et ordinib⁹. Tā et in demonstratiuis disciplinis est pri⁹ et posteri⁹ p̄or-
dinē. elemēta em̄ in geometria priora sūt his que describuntur per ordinē
sed in grāmatica elemēta priora sunt syllogis̄m̄is. et in or̄de similiter. phe-
mium em̄ pri⁹ ē narratione p̄ ordinē Ampli⁹ p̄terea que dicta sūt qd̄ meli⁹
est et honorabili⁹ prius esse videt̄. Cōsueuerūt ac plurimi honorabiliores
et magis dilectos a se. priores dicere apud se Est quidem et pene alienissi-

mus priorū his mod⁹. mōi itaq̄ q̄ dicti sunt de priore isti sunt Videt̄ autē

Aristotelis.

preter eos qui dicti sunt alter esse mod⁹ prioris. eoz vero que puerunt sim
essentie pnam qd alteru alteri quolibz causa e digne pri⁹ nata d^r Quia vo
sunt quedā hmoi palā est esse. nāqz hoīem pueritū sim eēntie piaz ad verā
de se ordnē. Nā si homo ē. vera oratio est qua dicii. qz hō ē et hō pueritū
qz est. nā si vera oratio est qua d^r qz hō est. psequit esse hoīem Est quidem
oratio vera nequaquā causa quare sit res verū tamen videt res quodāmodo
causa ut sit oratio vera. dum enim res est aut non est vera oratio aut falsa
dicatur necesse est. Ideoqz scdm quinqz modos alteru altero prius dicit.

Capitulum Tertium de tertio

postpredicamento scilicet simul.

Simul autē dicitur simple quidē et pprie quoz generacio in eodem

tps est neutru em neqz prius neqz posterius est eoz Simul autē

hic dicuntur sim idem tps Naturaliter autē sunt simul quecuqz puerunt
quidē sim qz est esse psequentiam. s nequaquā causa est alterum alteri ut sit
ut in duplo et in dimidio. cōuertunt etem. hic nā cum sit duplū est dimi-

diū et cū sit dimidiū est duplū. s neutru causa est alteri ut sit. Dicuntur
autē simul naturaliter et que ex eodē genere ediuerso diuidunt a se inuicem
Ediuerso autē diuidi dicunt que sim eandē diuisione sunt. ut gressibile vo
latile aquatile. Hec em ediuerso diuidunt que sunt ex eodē genere. aīal at
diuidit in hec / gressibile et volatile et aquatile. Et nihil horū prius vel
posterius est. s simul p naturā esse vident. Diuidit autē et singulū horū in
suas species Nūqz ut gressibile aīal et aquatile. erūt ergo z illa simul natu
raliter quecuqz ex eodē genere sunt sim eandē diuisione Genera vo sē priora
sunt nō em pueritū sim qz est esse psequentia. ut cū sit quidem aquatile est

#

Aristotelis.

sunt. Reliquo de assignatorum motum non est facile assignare quod sit per se
 Videtur autem neque esse contrarium aliquid et. nisi quis et in hoc secundum qualitatem
 quietem apponat aut in contrarium qualitatis mutationem sicut et in mutatio-
 ne secundum locum. aut in contrarium locum secundum mutationem. est enim alteratio mu-
 tatio secundum qualitatem. quapropter opposita erit secundum qualitatem mutationis
 quies secundum qualitatem. aut in per se mutatio qualitatis. ut albi fieri ad
 id quod est nigrum fieri. alteratur enim in contraria qualitatis mutatione facta.

Capitulum Quintum et ultimum

de ultimo postpredicamento scilicet habere.

Habere autem multis modis dicitur. Aut enim tanquam habitum et affectum

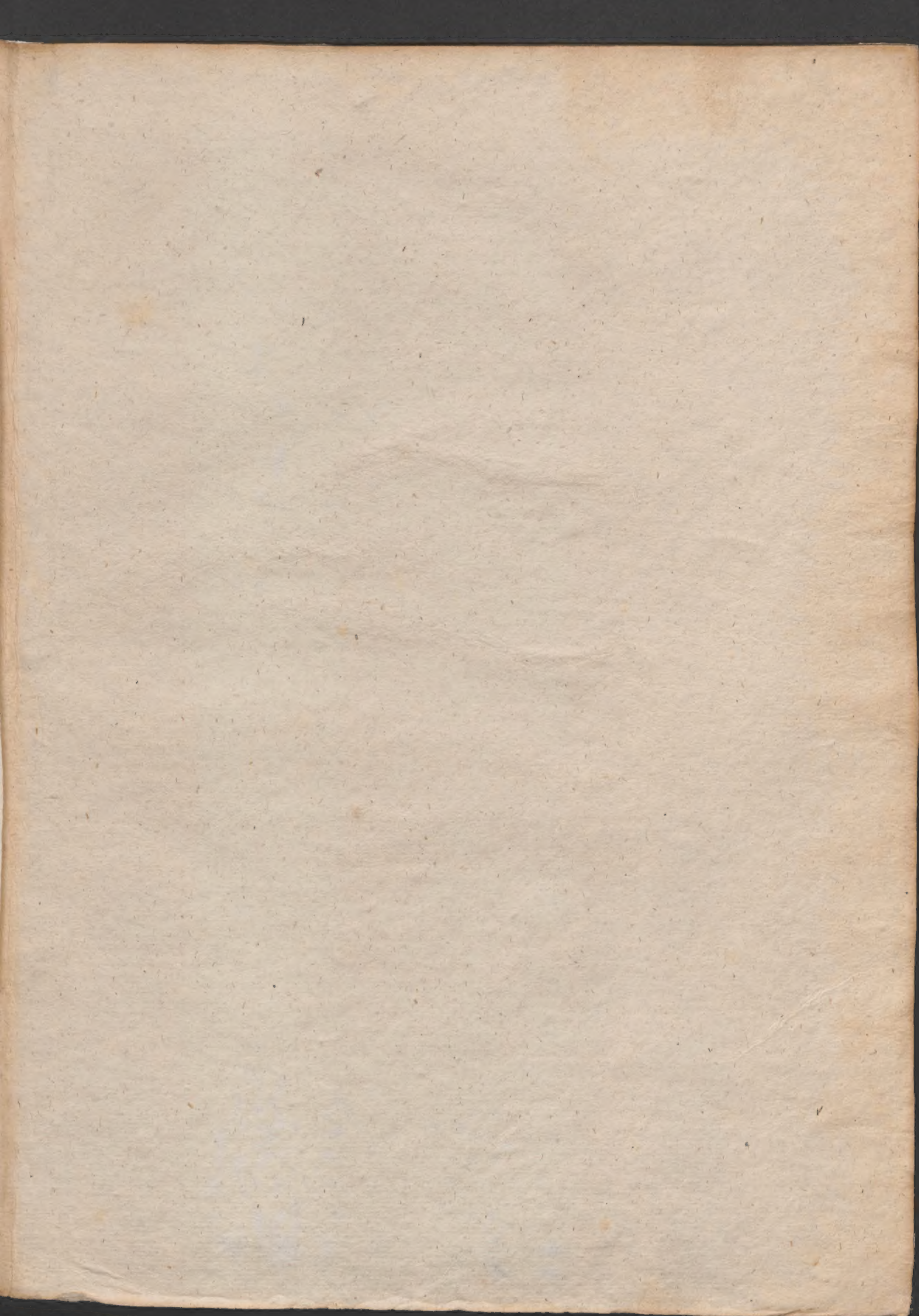
Aut aliam quamlibet qualitatem. dicunt enim disciplinam habere atque
 virtutem. Aut ut qualitatem. quod contingit et qui habet magnitudinem. Si enim
 bicubitus vel tricubitus habere magnitudinem. Aut ea que circa corpus
 sunt. ut vestimentum vel tunicam. Aut in membro. ut in manu anulum
 Aut ut membrum. ut manum vel pedem. Aut in vase ut in modio grana
 tritici. aut in lagena vinum. vinum enim habere lagena dicitur. et modus grana
 tritici. hec igitur omnia habere dicuntur ut in vase Aut ut possessionem. habere
 enim domum et agrum dicimur Aut vir etiam uxorem et uxor virum. sed videtur alienis-
 mus que nunc dictus est modus esse in eo quod est habere. nihil enim aliud uxorem
 habendo significamus. nisi quod cohabitare. Sorte tamen alii apparebunt qui
 de modo de eo quod est habere. Sed qui consueverunt dici. pene omnes enumerati sunt.

141

142

143

144

145

146

147